

Національний лісотехнічний
університет України

НАУКОВИЙ ВІСНИК НЛТУ УКРАЇНИ

ЗБІРНИК НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ПРАЦЬ

Підп. до друку 27.09.13. Формат 60х84/16. Папір офсетний. Друк офсетний.
Ум. др. арк. 24,18. Ум. фарбо-відб. 24,41. Облік.-вид-арк. 24,3. Тираж 250 прим.
Зам. № 11/2013

Видавець: Редакційно-видавничий центр НЛТУ України
79057, м. Львів, вул. Генерала Чупринки, 103
Тел.: (032) 240-23-50
E-mail: nauk.visnyk@gmail.com

Свідомство про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготовників і розповсюджувачів видавничої продукції
(Серія ДК, № 2062 від 17.01.2005 р.)

Свідомство про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
(Серія КВ, № 11889-760ПР від 26.10.2006 р.)

Згідно з постановою президії ВАК України, "Науковий вісник НЛТУ України" належить до Переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук за такими напрямками:

біологічні науки (від 10.03.10 р., № 1-05/2), технічні науки (від 14.04.10 р., № 1-05/3),
сільськогосподарські науки (від 01.07.10 р., № 1-05/5) та економічні науки (від 06.10.10 р., № 1-05/6)

Засновано в 1994 р.

Випуск 23.13

Львів – 2013

ЗБІРНИК НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ПРАЦЬ

НАУКОВИЙ ВІСНИК НАЦІОНАЛЬНОГО ЛІСОТЕХНІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ : збірник науково-технічних праць. – Львів : РВВ
НЛТУ України. – 2013. – Вип. 23.13. – 416 с.

Збірник публікує науково-технічні праці співробітників вищих навчальних закладів України, науковців з-за кордону, а також спеціалістів лісового і деревообробного комплексу, присвячених різним аспектам освітніх проблем та наукових досліджень, передового досвіду і впровадження у виробництво здобутих результатів.

Призначений для наукових працівників, аспірантів, інженерів галузі, викладачів вищих навчальних закладів освіти, коледжів і технікумів, студентів старших курсів.

Рекомендовано до друку вченою радою НЛТУ України (протокол № 9 від 26.09.2013 р.). У збірнику розглядаються проблеми лісового та садово-паркового господарства, екології довкілля, технології та устаткування лісовиробничого комплексу, економіки, планування і управління промислового виробництва, інформаційних технологій галузі, а також освітні проблеми вищої школи.

Головний редактор: д.е.н., професор Ю.Ю. Туниця –
академік НАН України

Заступник головного редактора : д.т.н., професор Ю.І. Грицюк

Редакційна колегія:

д.б.н., професор	В.К. Зайка	д.е.н., професор	В.Я. Гуменюк
д.б.н., професор	Г.Т. Криницький	д.е.н., професор	Б.В. Кульчицький
д.б.н., професор	В.І. Парпан	д.е.н., професор	І.М. Синякевич
д.б.н., професор	С.М. Стойко	д.е.н., професор	Ю.І. Стадницький
д.б.н., професор	П.Р. Третяк	д.е.н., професор	Г.С. Шевченко
д.б.н., професор	Р.Т. Гут	к.т.н., професор	М.Г. Адамовський
д.с.-г.н., професор	М.М. Гузь	д.т.н., професор	В.М. Голубець
д.с.-г.н., професор	Ю.М. Дебринюк	д.т.н., професор	Н.І. Библюк
д.с.-г.н., професор	І.Ф. Калущий	д.т.н., професор	П.В. Білей
д.с.-г.н., професор	Л.І. Копій	д.т.н., професор	О.А. Кійко
д.с.-г.н., професор	В.П. Кучерявий	д.т.н., професор	В.М. Максимів
д.с.-г.н., професор	В.П. Рябчук	д.т.н., професор	Я.І. Соколовський

Літературні редактори : А.Ф. Павлишин, В.В. Дудок, І.І. Гураль

Відповідальний секретар : Г.Г. Гриник

Комп'ютерне макетування : В.С. Гураков

Коректори : Ю.З. Некига, Я.Б. Невелюк, О.П. Лаврова

Адреса редакції:

79057, м. Львів-57, вул. Ген. Чупринки, 103, НЛТУ України

Тел.: (032) 240-23-50; E-mail: nauk.visnyk@gmail.com

ЗМІСТ

І. ЛІСОВЕ ТА САДОВО-ПАРКОВЕ ГОСПОДАРСТВО9

В.С. Олійник, В.І. Блистів СТОКОРЕГУЛЮВАЛЬНЕ ЗНАЧЕННЯ ЛІСИСТОСТІ ВОДОЗБОРІВ БУКОВОГО ПОЯСУ КАРПАТ.....	9
В.М. Гаврилюк, М.М. Гузь, М.М. Лісовий ПОЛІМОРФІЗМ МОДРИНИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ЇЇ В ОЗЕЛЕНЕННІ.....	15
В.М. Мінарченко РЕСУРСИ ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН ЗАХІДНОГО ПОЛІССЯ: СТАН, ВИКОРИСТАННЯ ТА ТЕНДЕНЦІЇ ДИНАМІКИ.....	20
В.В. Гуменюк ПІСЛЯПОЖЕЖНЕ ВІДНОВЛЕННЯ ЖИВОГО НАДҐРУНТОВОГО ПОКРИВУ В ЛІСОВИХ НАСАДЖЕННЯХ ПОЛІСЬКОГО ПРИРОДНОГО ЗАПОВІДНИКА.....	25
Н.З. Кендзьора, Ю.А. Мельник, А.І. Івченко, О.М. Гриник ОСОБЛИВОСТІ ЦВІТІННЯ ПРЕДСТАВНИКІВ ІНТРОДУКОВАНОЇ ДЕНДРОФЛОРИ МІСТА ЛЬВОВА.....	31
Р.І. Мандзюк ОСОБЛИВОСТІ НАСІННЄВОГО РОЗМНОЖЕННЯ ЯЛИЦІ КОРЕЙСЬКОЇ (<i>ABIES KOREANA WILS.</i>) У ЗАХІДНОМУ РЕГІОНІ УКРАЇНИ.....	37
Ф.Ф. Марков, А.В. Вишневський КОМПЛЕКСНА ОЦІНКА ПАРКУ-ПАМ'ЯТКИ САДОВО-ПАРКОВОГО МИСТЕЦТВА ІМЕНІ МИКЛУХИ-МАКЛАЯ.....	41
Ю.С. Миклуш ЛАНДШАФТНО-ТАКСАЦІЙНИЙ ВИДІЛ І ЙОГО ХАРАКТЕРИСТИКИ.....	47
О.О. Позрібний, В.Б. Маланюк, В.Я. Заячук БАЗИДІАЛЬНІ МАКРОМІЦЕТИ СОСНОВИХ ФІТОЦЕНОЗІВ УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ І ПРИКАРПАТТЯ.....	55
С.П. Распопіна, О.М. Тарнопільська, В.А. Лук'янець, О.В. Кобець ЛІСОВІ НАСАДЖЕННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ҐРУНТІВ У ОСЕРЕДКАХ ПОШИРЕННЯ КОРЕНЕВОЇ ГУБКИ НА СТАРООРНИХ ЗЕМЛЯХ СХІДНОГО ПОЛІССЯ.....	64
Т.В. Юськевич, М.М. Гузь, Т.Б. Скробач РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ТА ЛІСІВНИЧО-ТАКСАЦІЙНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЛІСОВИХ НАСАДЖЕНЬ ЗА УЧАСТЮ СОСНИ ЧОРНОЇ У ЗАХІДНОМУ РЕГІОНІ УКРАЇНИ.....	73

<i>А.М. Дейнека, В.Р. Бурмас</i> СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МИСЛИВСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА	78
--	----

2. ЕКОЛОГІЯ ДОВКІЛЛЯ 95

<i>Ю.В. Дзядикевич, О.К. Крайняк</i> МЕХАНІЗМИ УПРАВЛІННЯ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯМ	95
<i>Ю.І. Гайда, М.М. Сіщук, Р.М. Яцик</i> ЕКОЛОГІЧНА СТАБІЛЬНІСТЬ ТА ПЛАСТИЧНІСТЬ ПОКАЗНИКІВ РОСТУ <i>QUERCUS ROBUR</i> L. І <i>PINUS SIBIRICA</i> DU TOUR. У ГЕОГРАФІЧНИХ КУЛЬТУРАХ	101
<i>Я.В. Генік, А.П. Дида</i> ВПЛИВ АНТРОПОГЕННИХ НАВАНТАЖЕНЬ НА СТАН ҐРУНТОВОГО ПОКРИВУ ПАРКОВИХ І ЛІСОПАРКОВИХ НАСАДЖЕНЬ МІСТ КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ.....	110
<i>О.М. Адамовський, О.В. Меркулова</i> ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА ВПЛИВУ ЗМІН КЛІМАТУ НА БІОПРОДУКТИВНІСТЬ ЛІСОВИХ НАСАДЖЕНЬ ПРИРОДНОГО ЗАПОВІДНИКА "ГОРГАНИ"	114
<i>М.В. Матусяк</i> ЛІСОВІДНОВЛЕННЯ НА ЗАСАДАХ ЕКОЛОГІЧНО ОРІЄНТОВАНОГО ЛІСІВНИЦТВА – ОСНОВА БІОЛОГІЧНОЇ СТІЙКОСТІ ЛІСІВ	120
<i>Т.М. Єгорова, П.П. Мельник</i> ЕКОЛОГО-ГЕОХІМІЧНА ОЦІНКА АГРОЛАНДШАФТІВ УКРАЇНИ В СИСТЕМІ РАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ.....	124
<i>Б.Б. Артамонов</i> АНАЛІЗ ВПЛИВУ МІКРОКЛІМАТИЧНИХ ЗОН НА ПРОЦЕСИ КЛІМАТО- УТВОРЕННЯ У МІСТАХ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ЗМІНИ КЛІМАТУ	133
<i>О.І. Блінкова, О.М. Іваненко</i> СТАН ДОСЛІДЖЕНОСТІ КОАДАПТИВНОЇ СИСТЕМИ ДЕРЕВНИХ РОСЛИН І КСИЛОТРОФНИХ ГРИБІВ	137
<i>Н.Г. Міронова</i> ОЦІНЮВАННЯ РАДІАЦІЙНОГО ФОНУ ТА ФІТОТОКСИЧНОСТІ ЕКОТОПУ ТЕХНОГЕННИХ ОЗЕР МАЛОГО ПОЛІССЯ.....	145
<i>Л.І. Челядин</i> ЗАБРУДНЕННЯ ДОВКІЛЛЯ ТА ЇХ ЗМЕНШЕННЯ МЕТОДОМ ОЧИЩЕННЯ КОМУНАЛЬНИХ СТІЧНИХ ВОД.....	151
<i>В.В. Попович, А.М. Перепелиця, А.Є. Квічка</i> ПОВОДЖЕННЯ ІЗ НЕБЕЗПЕЧНИМИ ПОБУТОВИМИ ВІДХОДАМИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇХ ДЕПОНУВАННЯ НА СМІТТЄЗВАЛИЩАХ.....	155

3. ТЕХНОЛОГІЯ ТА УСТАТКУВАННЯ ЛІСОВИРОБНИЧОГО КОМПЛЕКСУ 161

<i>В.Е. Зубков</i> ОПТИМИЗАЦИЯ ПАРАМЕТРОВ ПРОЦЕССА СЕПАРАЦИИ КОРНЕК- ЛУБНЕПЛОДОВ В БЛОКИРОВАННОМ ПСЕВДООЖИЖЕННОМ СЛОЕ... 161	161
<i>М.В. Бужанська</i> СИСТЕМА ОХОРОНИ ПРАЦІ ТА ТЕХНІКИ БЕЗПЕКИ У ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ КОМПЛЕКСІ	166
<i>О.Т. Возняк, С.П. Шаповал, О.М. Пона</i> ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ КОМБІНОВАНОГО СОНЯЧНОГО КОЛЕКТОРА.....	171
<i>Л.Б. Демидчук</i> ПОКРИТТЯ НА ОСНОВІ НАПОВНЕНОГО ПОЛІМЕТИЛФЕНІЛ- СИЛОКСАНУ ДЛЯ ВИСОКОТЕМПЕРАТУРНОГО ЗАХИСТУ ЗАЛІЗОБЕТОННИХ БУДІВЕЛЬНИХ КОНСТРУКЦІЙ.....	175
<i>A. Dobrowolska, I. Ochmian, U. Bashutska</i> THE QUALITY IMPACT OF FRUITS OF FOUR BERRY PLANT SPECIES AND THEIR MACERATION PERIOD ON THE QUALITY OF WINES	180
<i>Ю.Р. Капраль, М.Д. Кірик, В.М. Голубець</i> ЗАЛЕЖНІСТЬ МІКРОТВЕРДОСТІ ЗМІЦНЕНОГО ВИСОКОШВИДКІС- НИМ ТЕРТЯМ ШАРУ СТАЛІ 45 ВІД РЕЖИМНИХ ФАКТОРІВ.....	190
<i>Ю.Л. Новицький, Ю.Р. Оленюк, А.В. Казмірук</i> РОЗВИТОК ТРАНСПОРТНОЇ МЕРЕЖІ МІСТА ПРИ ЗМІНІ ВИРОБНИЧИХ ЗОН.....	195

4. ЕКОНОМІКА, ПЛАНУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗЯХ 199

<i>М.О. Кужелєв</i> КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ В СИСТЕМІ КОРПОРАТИВНИХ ВІДНОСИН: МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	199
<i>І.Й. Яремко, І.І. Жигало, І.В. Борщук</i> ЗБАЛАНСОВАНА СИСТЕМА ПОКАЗНИКІВ – ІНСТРУМЕНТАРІЙ В УПРАВЛІННІ СУЧАСНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ.....	203
<i>Ш.І. Ібатуллін, В.В. Бокоч, В.М. Гадайчук</i> НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПЛАТНОСТІ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	210
<i>О.З. Ватаманюк, М.В. Бундзило</i> РЕЗУЛЬТАТИ І ПЕРСПЕКТИВИ ІНСТИТУТІВ СПІЛЬНОГО ІНВЕСТИВАННЯ В УКРАЇНІ.....	214

Б.А. Карпінський ДЕРЖАВОТВОРЧИЙ ПАТРІОТИЗМ НАЦІЇ ЯК ОСНОВА ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНСТИТУЦІЙНОГО ЛАДУ (ЧАСТИНА II)	221
А.І. Іващенко НАПРЯМИ ЗМІЦНЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ УКРАЇНИ	231
І.В. Андел ОЦІНКА ВПЛИВУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ТА СТАН ДОВКІЛЛЯ У ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	236
М.М. Чорнобровець УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА ..	241
Юміт Карагозлю КОНЦЕПТУАЛЬНА МОДЕЛЬ РИЗИКООРІЄНТОВАНОГО УПРАВЛІННЯ МІСЦЕВИМИ БЮДЖЕТАМИ	247
В.Я. Карковська ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ	252
Г.М. Колісник, Н.М. Андрійв СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ПІДТРИМКИ ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ЙОГО ФУНКЦІЙ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ.....	259
Ю.В. Кудляк АНАЛІЗ МЕТОДІВ МОБІЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ БАНКАМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ	268
О.С. Лемішовська КОНЦЕПЦІЯ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ ПОДАТКОВИМ ПРОЦЕСОМ БАНКІВ	274
О.В. Максимець, І.Б. Громяк ПРОБЛЕМИ ОЦІНЮВАННЯ ВПЛИВУ ЕКСПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ФІНАНСОВИЙ СТАН ЛІСОВИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	280
О.Р. Марець, О.М. Вільчинська ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО СТАТИСТИЧНОГО ВИВЧЕННЯ ПОДАТКОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ.....	286
О.Б. Мусійовська ЧИННИКИ ВПЛИВУ НА ПОТОЧНИЙ РІВЕНЬ ІННОВАЦІЙНОЇ СПРИЙНЯТЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	294
С.М. Пилипенко ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГІРСЬКОЛИЖНИХ І СПОРТИВНО-ВІДПОЧИНКОВИХ КОМПЛЕКСІВ КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ	302

Г.В. Симочко КОНЦЕПТУАЛЬНІ АСПЕКТИ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОГО РАЙОНУВАННЯ З ПОЗИЦІЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ	310
З.І. Тенюх МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ МАСШТАБІВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ	320
І.Є. Труш ІНОЗЕМНИЙ ДОСВІД ЗДІЙСНЕННЯ БАНКІВСЬКИХ ОПЕРАЦІЙ ЩОДО НАДАННЯ СПОЖИВЧИХ КРЕДИТІВ.....	327
І.Р. Хміль АНТИМОНОПОЛЬНА ПОЛІТИКА В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ТА МОДЕРНІЗАЦІЇ ПРОДОВОЛЬЧОГО РИНКУ УКРАЇНИ	333
Д.І. Ходико ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНСТИТУЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТРАНСКОРДОННОЇ ПОЛІТИКИ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ	341
О.Б. Чоренька КОМУНІКАЦІЇ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ЗАБОРГОВАНІСТЮ МАШИНОБУДІВНОГО ПІДПРИЄМСТВА	347
5. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ГАЛУЗІ357	
О.М. Березький, Г.М. Мельник, Ю.М. Батько, Т.В. Дацко ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА СИСТЕМА ДЛЯ ДІАГНОСТУВАННЯ РІЗНИХ ФОРМ РАКУ МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ НА ОСНОВІ АНАЛІЗУ ГІСТОЛОГІЧНИХ І ЦИТОЛОГІЧНИХ ЗОБРАЖЕНЬ	357
Г.В. Стрямець, І.П. Сіренко, Б.Г. Проць, Т.С. Ямелинець, С.П. Стрямець, В.В. Позорілко ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА "ЛІТОПИС ПРИРОДИ" ДЛЯ УСТАНОВ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ.....	367
Р.С. Карплюк, Ю.Р. Оленюк ВПЛИВ ВУЛИЧНИХ СТОЯНОК НА ПРОПУСКНУ ЗДАТНІСТЬ ПРОІЗНОЇ ЧАСТИНИ.....	373
Д.С. Лозовицький МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ПОБУДОВИ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА НА БАЗІ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	377
А.О. Дячук ВИКОРИСТАННЯ МОДЕЛЮВАННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ СИТУАЦІЙ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ	387

6. ОСВІТЯНСЬКІ ПРОБЛЕМИ ВИЩОЇ ШКОЛИ 392*О.І. Іляш, І.І. Радюк*ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК РІВНЯ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ ТА ОПЛАТИ ПРАЦІ
В УМОВАХ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ 392*С.С. Гринкевич*ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТРАНСФОРМАЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ТА ОСВІТНЬОЇ СКЛАДОВИХ ТРУДОВОГО
ПОТЕНЦІАЛУ 397*А.Я. Крупка*ПОЗАБЮДЖЕТНЕ ФІНАНСУВАННЯ ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ
І МИСТЕЦТВА В УКРАЇНІ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ... 403*О.С. Троцька*ПРОБЛЕМА ЕКОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ МАЙБУТНІХ
ЛАНДШАФТНИХ ДИЗАЙНЕРІВ 409**ДО ВІДОМА АВТОРІВ СТАТЕЙ..... 414****1. ЛІСОВЕ ТА САДОВО-ПАРКОВЕ
ГОСПОДАРСТВО**УДК 630*116(23) Проф. В.С. Олійник¹, д-р с.-г. наук; здобувач В.І. Блистів²**СТОКОРЕГУЛЮВАЛЬНЕ ЗНАЧЕННЯ ЛІСИСТОСТІ ВОДОЗБОРІВ
БУКОВОГО ПОЯСУ КАРПАТ**

Розглянуто вплив процента лісистості водозборів на внутрішньорічний режим стоку річок та їх підземне живлення. Оцінено значення атмосферного зволоження ґрунту у формуванні його водопроникності на лісових і польових угіддях. Із лісогидрологічних позицій проаналізовано динаміку лісового покриву ряду річкових басейнів за останні 40 років.

Ключові слова: лісистість, водозбір, насадження, опади, гідрологічний режим, підземний стік, водопроникність ґрунту.

У лісовому фонді Українських Карпат букові ліси за площею посідають друге місце після ялинових деревостанів. Основні їх масиви зосереджені у висотному діапазоні 300-1300 м н.р.м. (н.р.м.) гірських масивів Полонинського хребта, Свидовця та, частково, Вулканічних Карпат у Закарпатській області. За даними державного лісового кадастру (2010 р.), у цьому регіоні букові ліси займають 387 тис. га, або ж 62 % від площі лісів області. Вони мають важливі лісосировинні, захисні та санітарно-гігієнічні функції. Унікальним явищем для них є наявність пралісів – спадщини європейського значення.

Досить важливим аспектом багатоцільового використання букових лісів є збереження та посилення їх гідрологічних функцій. Це пов'язано з тим, що в їхньому поясі орографічні умови сприяють досить високому атмосферному зволоженню (пересічно понад 1200 мм на рік). У поєднанні із стрімким рельєфом це зумовлює часті паводки, що супроводжуються ерозійно-зсувними явищами. В останні роки типовими в цьому відношенні були стихії 1998 і 2001 рр.

Для опрацювання заходів щодо зменшення негативних гідрологічних процесів необхідна кількісна оцінка впливу лісу на водний режим гірських схилів і гідрографічної мережі. На цей час внаслідок довготривалих лісо-експериментальних досліджень на елементарних водозборах гідростационару "Свалява" вивчено гідрологічні функції стиглих букових деревостанів, їх зміни під впливом рубок головного користування та динаміку водного режиму завдяки формуванню молодого покоління букового лісу [5, 6, 10]. Проте на річкових басейнах із різноманітними природними умовами гідрологічну роль лісу висвітлено досить слабо. Особливо це стосується впливу лісистості на режим річкового стоку води. Потребує доповнень і уточнень питання щодо можливості лісу запобігати стихії під час катастрофічних злив, яке у літературі висвітлено фрагментарно.

З метою заповнення цієї прогалини ми провели комплексне вивчення стоко-регулювальних функцій лісистості водозборів поясу букових лісів Закарпаття, що включало три напрями досліджень: 1) оцінку її впливу на гідрологічний ре-

¹ Прикарпатський НУ ім. В.Стефаника, м. Івано-Франківськ;² Український НДІ гірського лісівництва ім. П.С. Пастернака, м. Івано-Франківськ